

MEDEDELINGEN

1. In Memoriam Mw De Keyser-Van Nevel.

Op 10 mei 1.1. hebben we dan Mw De Keyser ten grave gedragen. Rachel was een doorgoede vrouw, een liefdevolle echtgenote en een minnende moeder. De vele hoedanigheden van haar hart en van haar grote ziel hebben wij van dichtbij leren kennen in deze 4 jaar sedert het ontstaan van St-Guthagokring.

De Kring werd gesticht in h a a r k e u k e n in januari 59, en zij was er sedertdien waarlijk de moeder van gebleven. Zij volgde de groei en de bloei ervan met zeer bijzondere belangstelling en haar bekommernis ging naar elke vergadering en naar elk nieuw nummer van "Rond de Poldertorens". Zolang zij kon, heeft zij trouw alle vergaderingen en wandelingen meegemaakt.

Steeds en opnieuw waren wij bij haar uiterst welkom als het ging om besprekingen over de geschiedenis van de streek of over de belangen van de Kring. Zij was ons daarbij gedienschtig alsof wij haar kinderen waren. En haar simpele vreugde om het groeiende aanzien van "Rond de Poldertorens" was voor ons een aansporing om door te werken.

De meest actieve medewerkers van de St-Guthagokring weten daardoor best wat zijzelf en vooral onze geachte Voorzitter in haar hebben verloren. Hij weze ervan overtuigd dat wij allen zijn droefheid delen.

Mevrouw De Keyser was een diepgelovig en blij-godsdienstig mens. Zij heeft glimlachend haar ziekte gedragen en met wonderlijke berusting ging zij de dood en het afscheid met haar geliefden tegemoet.

Heel de Heemkundige Kring Sint Guthago zal haar gedachtenis in ere houden en "Rond de Poldertorens" zal zijn m o e d e r niet gauw vergeten.

Broeder Gaëtan.

+ + + + +

2. Kostbare Giften aan onze Bibliotheek.

Ons Medelid Dhr Alfons De Bruycker uit Damme deed de bibliotheek van de Kring een zeer gewaardeerde gift. Namelijk 5 merkwaardige brochures uit de reeks "Historie en Folklore" door Dhr. Herve Stalpaert.

Oudvlaamse Keuken en Kookkunst (1957)

Oudvlaamse Zeevisserij (1957)

Oudvlaamse Volksslieders op Vliegende Bladen (1959)

Van Vastenavond tot Pasen - Volksgebruiken (1960)

Volkstellingen (1961).

Een ander Lid Dhr Germain Vandepitte, die al onze lezers nu al kennen, gaf aan de bibliotheek de kostelijke overdrukken van:

De Ontstaansgeschiedenis van de Zeepolders door J. Ameryckx (1959)

De Duienabdij te Koksijde door L. Devliegheer (1960).

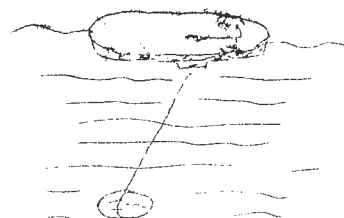
Van zijn kant bezorgde Dr. Jos De Smet een exemplaar van de "Beschrijving der Vereenigde Wateringen van Eyensluys en Groot-Reygarsvliet (I. Drubbel 1838)

Boeken uitlenen bij Mej. Margriet De Keyser, Pierslaan 10, Knokke.

3. Meeuwen vangen met de K n e e k.

De K n e e k is een voorwerp om meeuwen te vangen. Er werd daar vroeger jaren veel gebruik van gemaakt, om verschillende redenen. Eerst en vooral om van de pluimen van jonge meeuwen kussens te maken; ten tweede, en dat is wel het voorname, dient het vet van de meeuw om bevroren lichaamsdelen in te vrijven. En in slechte tijden werd een jong meeuwtje niet versmaad; en volgens kenners is het niet onsmakelijk als het wordt bereid gelijk stoverij.

De kneek is een zelfgemaakt voorwerp uit een stuk kurk: het is omtrent 10 cm lang, 2 cm breed en 1 cm dik. Het heeft de vorm van een "scharldijn" of sprotvisje. Op de bovenkant vooraan, worden twee rechte scharhaken gevestigd, die men in de vorm van een anker aaneen bindt met een fijn draadje. Deze haken zijn op de Kneek gevestigd met een wat sterkere draad. Deze draad steekt men doorheen de Kneek en maakt hem aan de onderkant vast met een loodje. Dit loodje doet dienst als kiel. Van de kiel loopt de draad omtrent 70 cm naar beneden en daar bindt men er een stuk lood of steen aan van 1 kgr: dit belet de meeuw er mee van door te gaan.

Als lokaas gebruikt men een gefileerde scharldijn, die boven op de Kneek gelegd wordt en er op vastgebonden met een draadje.

Met een Kneek kan men altijd vangen; het komt er niet op aan of het ebbe of vloed is. De meeuw plonst op de Kneek en neemt hem zijlings in de bek. Wanneer hij opvliegt met de Kneek, gaat dit natuurlijk niet, en de haken planten zich in zijn neusgaten vast.

Het vergt een zekere kennis om de haken goed en juist te plaatsens: men moet ze zo zetten, dat men er met de nagel van de duim onder kan; met andere woorden, de haken staan een klein beetje opwaarts gericht.

Hubert Deschepper.

+ + + + +

4. Soldatenkoop in het jaar 1702. (1)

Bij het overlijden van Karel II van Spanje, viel per testament zijn gehele rijk toe aan Filips van Anjou, kleinzoon van Lodewijk XIV. Onmiddellijk nam deze bezit van de Zuidelijke Nederlanden in naam van zijn kleinzoon. Dit was één van de oorzaken van de daaropvolgende Successieoorlog.

Intussen werden hier met bekwame spoed hervormingen doorgevoerd, met name belastingen en leger. Dit onder leiding van de Spaanse Markies de Betmar (2) als vertegenwoordiger van Filips van Anjou.

Deze hervormingen waren zeer bitter om slikken. Nooit voordien was het hier gebeurd dat landslieden werden opgeroepen voor verplichte soldatendienst.

Het College van Burgemeesters en Schepenen van het Brugse Vrije, had een schrijven ontvangen gedateerd op 4 jan 1702, vanwege de Kommandant Generaal van de Nederlanden, Heer Markies de Betmar, waarin 519 nieuwe landsoldaten werden opge-eist, te leveren door het Vrije.

Als aandeel in dit contingent moest Lissewege instaan voor 10 man; dit volgens de kamerbrief van het Vrije van 17 jan 1702.

Dit was natuurlijk een heel probleem voor onze vroede vaders. Op de parochie schijnen alvast geen kandidaten te zijn geweest. Noodgedwongen ging hoofdman

Adriaen Uuytterwulghe naar Brugge op zoek naar liefhebbers. In veertien dagen tijd had hij er drie kunnen aanwerven:

Jan Rogiers die volgens het gesloten akkoord "te dienen tot ontlastinge van de prochie", de som van 28 pond werd betaald;

Pieter Spints ontving 8 p 3 sch 4 gr kontant en nadien bleef er nog 16 p 6 sch 8 gr te betalen. Spijtig voor de arme drommel werd hij niet ineens uitbetaald, want ingevolge zijn overlijden bleef het restant in de gemeentekas;

Adriaen Baen aangeworven voor 27 p 14 sch 4 groten.

De overblijvende kandidaat-soldaten werden niet gevonden en als afkoop ervan werd 124 p 6 sch 8 gr betaald aan de ontvanger generaal van het Vrije. Wat ten slotte geen slechte zaak was voor de parochie, aangezien het ongeveer op 10 pond per man goedkoper kwam dan door ze zelf aan te werven.

Voor die veertien dagen "expresse voyagien" naar Brugge kreeg de hoofdman een vergoeding van 8 sch per dag of in het totaal 5 p 12 schellingen.

Ditzelfde jaar werd nog een afkoop gedaan van twee soldaten voor het 2e bataljon-regiment van Heer Kolonel de Lafaille. Dit voor een bedrag van 32 p 13 sch 4 gr of 35 patacons voor elk.

Deze opeisingen van soldaten zullen in hoofdzaak tot doel gehad hebben, geld in het Laatje te brengen; en wel door de afkoop. Deze taktiek was door Lodewijk reeds vroeger tegepast in zijn eigen land. In elk geval zal dit voor ons land zoniet de eerste, dan toch één van de allereerste opeisingen van manschappen zijn geweest, en die van toen af regelmatig plaats hadden als gevolg van de stijgende behoefte aan soldaten.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm

- (1) Uit de parochierekeningen van Lissewege, Rijksarch Brugge, Vrije Reg 3710.
- (2) Don Ysidro della Cueba y Benavides, Markies van Bedmar en van Assentar.

Was kommandant Generaal van de Spaanse troepen in de Nederlanden. Koos ijverig de partij van de Fransen in de Spaanse Successieoorlog. Bestuurde van uit Brussel de Zuidelijke Nederlanden samen met de Fransen: Markies de Puységur, Maarschalk de Boufflers en de intendant van de door Frankrijk geannexeerde delen van Vlaanderen, du Gué de Bagnols, in de registers genoemd Duc de Bagnols.

Germain Vandepitte.

+ + + + + + + + + +

5. De stage Groei van de Kring St-Guthago.

Het zal onze Leden interesseren eens een gedacht te krijgen van de groei van onze Kring, nu wij het vijfde jaar van ons bestaan half achter de rug hebben. Ziehier dan de lichtjes naar beneden afgeronde getallen:

Januari 1959	10	Leden
"	60	"
"	61	110
"	62	135
"	63	160
Juni 1963	175	Leden.

+ + + + + + + + + +

6. Bijdrage tot de Geschiedenis van Heist, Knokke, Duinbergen en Albert-Str.

Zo luidt het opschrift van een voor ons uiterst interessant artikel van dhr Ch. Serweytens de Wercx, dat verscheen in het tijdschrift "Gemeentekrediet van België" april 1963 blz 79 tot 90.

Al degenen onder ons die zich interesseren aan de ontstaansgeschiedenis van deze badplaatsen, moeten dit artikel lezen, dat zijn documentatie heeft gehaald uit het familiearchief van de schrijver. Wij raden de werkende Leden van Heist en Knokke aan te schrijven naar "Gemeentekrediet v België" Bankstraat 13, Brussel I; als dit nummer nog in voorraad is, zal het hun gratis toegezonden worden.

Het leert ons zeer veel over de groei van Heist - Knokke van 1850 tot 1920. Om een gedacht te geven van het belang van dit artikel zouden wij b.v. kunnen wijzen op de tientallen namen van bewoners en cigenaars die er in voorkomen; op het ontstaan van het kapelletje aan de watertoren van Duinbergen; maar wij willen een brokje aanhalen dat aansluit bij het artikel van Dr. Jos De Smet verschenen in "Rond de Poldertorens" 3e Jaar Nr 4 blz 150: "De telegraafdienst Brugge-Knokke 1854/1859".

"Omstreeks 1856, merkte de Genieoverheid van het Leger op dat een vijandelijke vloot de Schelde zou kunnen binnenvaren, zonder dat de regering ervan op de hoogte was. (Het was precies in 1854, het jaar dat voorgoed het Leopoldsfort op het Hazegras van de lijst en het budget van de Genie werd geschrapt. Br.G.)

"Zij vroeg en bekam dan ook dat de staat op de kust ter hoogte van Knokke, een telegraafpost zou oprichten. Zodoende wordt een stukje grond aangekocht van de naburige eigendom der heren Lippens; men bouwt er een met pek bestroken huisje en een kronkelige weg zal langs de duinen van het gebied Lippens om, de enkele huizen van het dorp met deze telegraafpost verbinden. (De Zeekassijde of de latere Lippenslaan. Br.G.)

"Dit gebouw dat in 1880 niet langer dienst doet, wordt door een zekere Verheye (niet Verkeye), voor 200 f aangekocht; hij wordt verzocht het af te breken. Hij acht het echter meer aangewezen het te verbouwen tot een drankhuis, dat door de eerste vakantiegangers bezocht zal worden.

"Tenslotte zal het na aankoop van een stuk grond door de Société Imm. Van Bunnan - Verwee en Dumortier, worden afgebroken; terwijl de zit van de zandweg tussen het dorp en de telegraafpost aan de gemeente wordt afgestaan, die een rechte baan naar zee trekt. Daarna zal de ondernemer Ketels uit Brugge, in slechte omstandigheden, een steenweg aanleggen en gedurende jaren zal dan ook een proces voor gebrekkig werk hangende blijven" Tot daar dhr Ch. Serweytens de Wercx.

Broeder Gaetan.

+ + + + +

7. Kent U Wenduine ?

De Geschiedenis van Wenduine, uitgave van het Gemeentebestuur, is alleszins meer dan lezenswaard en kan vele werken en werkjes over plaatselijke geschiedenis tot voorbeeld dienen.

Nu zonden Burgemeester en Schepenen van deze lieve Badplaats mij een echt keurige brochure "Kent U Wenduine". Daarin geeft B. Machiels in 40 bladzijden een klare en prettige samenvatting van het bovengenoemd werk. Het leest vlot en aangenaam en het is op een voorname en "sjieke" manier gepresenteerd.

We lezen er hoe in de Middeleeuwen te Wenduine 3 pond boete betaald werd

door wie op minder dan een halve mijl van het duin honden hield en ze niet de rechter poot brak of afkapte; of katten en ze niet de oren afsneed. En we lezen er over het stoomtrammetje van voor de andere oorlog, dat rookspuwend over de Grave Jansdijk tjoekt.

Een degelijk en ^msypatiek werk. Al onze Leden mogen op hun verschillende gemeenten dit werkje ter navolging aanwijzen. Wenduine weze ermee gefeliciteerd!

Br. Gaëtan.